

CBE 278-2020   Fraude

UITSPRAAK

in het geding tussen X, woonachtig te Groningen, hierna ook te noemen appelland,

en

de examencommissie van de faculteit rechtsgeleerdheid, hierna ook te noemen verweerder,

inzake het besluit van verweerder van 3 juli 2020.

I. Aanduiding van het bestreden besluit

Het besluit van verweerder van 3 juli 2020 waarbij aan appelland vanwege fraude tijdens het op 9 juli 2020 afgelegde hertentamen van het vak Strafrecht 3, de volgende sanctie is opgelegd:

> het tentamen wordt ongeldig verklaard.

II. Zittingsgegevens

Het beroep is behandeld in een openbare zitting op donderdag 19 november 2020, waar appelland is verschenen. Verweerder is ter zitting verschenen in de personen van Y n Z.

III. Ontstaan en loop van het geding

Op 19 juni 2020 heeft appelland deelgenomen aan het online tentamen van het vak Strafrecht 3. Op 3 juli 2020 heeft, naar aanleiding van een vermoeden van fraude, een gesprek plaatsgevonden tussen appelland en verweerder. Bij besluit van 3 juli is aan appelland medegedeeld dat hij fraude heeft gepleegd tijdens voornoemd tentamen en is een sanctie opgelegd. Appelland heeft op 12 augustus 2020 een beroep ingediend tegen het besluit van verweerder. Op 3 september 2020 vindt een schikkingsgesprek plaats. Een schikking komt echter niet tot stand. Vervolgens is het beroep op de hoorzitting van 19 november 2020 behandeld.

IV. Standpunten van partijen

Het standpunt van **appelland**, zoals neergelegd in het beroepschrift en ter zitting toegelicht komt, samengevat, op het volgende neer.

Appelland begrijpt dat verweerder hard optreedt tegen fraude. In geval van appelland is de fraude niet bewezen. Appelland verklaart dat hij het tentamen alleen en zonder hulp van anderen heeft gemaakt. Appelland heeft het woord buurman gebruikt bij de beantwoording van een tentamenvraag, terwijl in de vraagstelling het woord buurman niet voorkwam. Het woord buurman kwam wel voor in een vraag van een andere tentamenversie. Appelland stelt zich op het standpunt dat het enkel opschrijven van het woord buurman zonder hiervoor een plausibele verklaring te hebben nog niet tot de conclusie kan leiden dat appelland fraude heeft gepleegd. Appelland kan zich onmogelijk terugverplaatsen in het moment dat hij het woord buurman heeft opgeschreven, laat staan dat hij zijn denktrant op dat moment kan reconstrueren. Hij heeft wel een mogelijke verklaring proberen te geven aan de hand van de gegevens uit de casus. Verweerder heeft ook geen steunbewijs overgelegd ter onderbouwing van zijn stelling dat er fraude is gepleegd. Behalve het woord buurman heeft verweerder geen blijk gegeven van andere vermoedens, aanleidingen of vergelijkingen die het vermoeden van fraude ondersteunen. Appelland verzoekt het College om zijn beroep gegrond te verklaren en het fraudebesluit te vernietigen.

Verweerder heeft zich ter zitting en blijkens de stukken, als volgt verweerd.

Bij het nakijken van het tentamen Strafrecht 3 is een handelen van appelland geconstateerd, waardoor bij de examiner een vermoeden van fraude is ontstaan in de zin van art. 15 van het Examenreglement. Het tentamen Strafrecht 3 bestond uit 6 vragen. Voor iedere vraag zijn meerdere versies ontworpen, met verschillende namen, onderdelen en/of feiten. In de versie die appelland moest beantwoorden, noemt appelland het woord buurman terwijl dit element was niet opgenomen in de vraagstelling, maar wel in een andere tentamenversie. Naar aanleiding van dit voorval heeft verweerder een gesprek georganiseerd met appelland. Appelland kan in de ogen van verweerder geen plausibele verklaring geven voor het feit dat hij in zijn antwoord het woord buurman noemt, terwijl buurman in de vraag niet voorkomt. Verweerder ziet geen andere verklaring dan dat appelland contact heeft gehad met een andere student en zich er niet voldoende van bewust is geweest dat deze andere student een andere vraagvariant voorgelegd heeft gekregen.

Het besluit en de opgelegde sanctie zijn genoegzaam gemotiveerd. Indien een student desgevraagd geen bevredigende verklaring kan geven voor geconstateerde feiten die wijzen op frauduleuze handelingen, mag verweerder concluderen dat sprake is geweest van fraude. Het is immers niet vereist dat een student op heterdaad wordt betrapt. Het is niet bekend of er een andere student is die hetzelfde antwoord heeft gegeven op de betreffende tentamenvraag als appelland. Er zouden dan honderden tentamens met elkaar vergeleken moeten worden. Bovendien is niet gezegd dat daarmee fraude wordt ontdekt; onderling contact tussen studenten tijdens het tentamen is op die manier niet te traceren.

Tot slot benadrukt verweerder het belang van deze wijze van fraudebestrijding bij online tentamens. De mogelijkheden voor examencommissies om fraude te traceren bij online tentamens zijn beperkt. Verweerder zal zich moeten beraden over de vraag of het huidige systeem van tentaminering houdbaar is.

Gelet op voorgaande komt verweerder tot de conclusie dat sprake is van fraude in de zin van art. 15 van het Examenreglement. Verweerder verzoekt het beroep van appelland ongegrond te verklaren.

V. Beoordeling

Het College van Beroep voor de Examens is van mening dat fraude, waaronder plagiaat, een zeer ernstige overtreding is van de in de wetenschappelijke wereld geldende normen en heeft er begrip voor dat verweerder hier streng tegen optreedt.

In de eerste plaats dient het College te onderzoeken of verweerder voldoende heeft aangetoond dat sprake is van fraude. Ingevolge artikel 15 lid 1 Examenreglement wordt onder fraude verstaan het handelen of nalaten van een student dat erop is gericht het vormen van een juist oordeel omtrent zijn kennis, inzicht en vaardigheden of die van een ander geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken. Naast dit reglement zijn studenten middels onder meer de gelofte die studenten werden geacht te ondertekenen voorafgaand aan het tentamen als ook op het voorblad van het tentamen gewezen op de spelregels voor het afleggen van het tentamen Strafrecht 3.

Blijkens het bestreden besluit heeft verweerder geoordeeld dat appelland fraude heeft gepleegd tijdens het online tentamen Strafrecht 3. Appelland spreekt in zijn antwoord over het woord buurman terwijl dit woord niet voorkomt in de vraagstelling. Verweerder heeft aangegeven dat het woord buurman wel voorkwam in een andere variant van het tentamen. Op basis van dit

woordgebruik en het, volgens verweerder, uitblijven van een plausibele verklaring van appelland, stelt verweerder vast dat fraude is gepleegd.

Het College stelt voorop dat verweerder, nu het gaat om een belastend besluit, moet aantonen dat appelland fraude heeft gepleegd. Het College oordeelt dat verweerder onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat in onderhavig geval sprake is van fraude. Het enkele feit dat appelland gebruik maakt van het woord buurman terwijl dit begrip niet in de vraagstelling voorkwam en er in de vraagstelling geen aanleiding gaf om het woord buurman te noemen in het antwoord, leidt nog niet tot de conclusie dat sprake is van fraude. Het College acht niet uit te sluiten dat er een andere verklaring is voor dit woordgebruik. Verweerder heeft volgens het College niet voldoende aangetoond dat fraude is gepleegd. Zo heeft verweerder niet aangetoond dat appelland middels WhatsApp of een ander online medium tijdens het tentamen contact heeft gehad met derden. Ook is door verweerder geen tentamen van een medestudent overgelegd waaruit blijkt dat appelland het antwoord van een medestudent heeft overgenomen.

Het College begrijpt het grote belang van verweerder inzake adequate fraudebestrijding bij online tentamens. Fraude is echter een ernstige overtreding en de beschuldiging daarvan moet deugdelijk onderbouwd en aangetoond worden. Het eveneens grote belang van appelland mag naar het oordeel van het College dan ook niet ondersneeuwen ten opzichte van het belang van verweerder. Ook maakt het grote belang van verweerder, omtrent de houdbaarheid van online tentaminering, niet dat de norm voor het aantonen van fraude lager ligt dan gebruikelijk. De bewijslast voor de fraude ligt bij verweerder en in onderhavig geval heeft verweerder niet voldoende aangetoond dat fraude is gepleegd.

Nu het beroep reeds om deze reden gegrond kan worden verklaard, behoeft het College niet te onderzoeken of de opgelegde sancties naar het oordeel van het College in verhouding staan tot de geconstateerde overtreding.

Aldus is verweerder niet op goede gronden tot zijn besluit gekomen, waardoor het bestreden besluit niet in stand kan blijven.

VI. Beslissing

Het College van Beroep voor de Examens verklaart het beroep gegrond en vernietigt het bestreden besluit. Het College van Beroep voor de Examens draagt verweerder niet op een nieuw besluit te nemen.

Aldus vastgesteld op 10 december 2020 door mr. dr. E. van Wolde, voorzitter, dr. ir. T. van Dijk en A. Hoekstra leden, in tegenwoordigheid van mr. M.E.A. Donkersloot, secretaris.

voorzitter

secretaris

Ingevolge de Algemene wet bestuursrecht en artikel 7.66 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek kan door appelland binnen zes weken na

toezending van deze beschikking beroep worden aangetekend bij het CBHO (College van Beroep voor het Hoger Onderwijs), postbus 16137, 2500 BC te Den Haag.